

Švadlena (kód: 31-033-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání: Švadlena
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Volba technologického postupu ke zhotovování dámských oděvů	3
Sešívání jednotlivých dílů a součástí dámských oděvů a montáž výrobků	3
Obsluha speciálních šicích strojů při výrobě dámských oděvů	3
Tvarování dámských oděvů	3
Kontrola kvality při zhotovování dámských oděvů	3
Seřizování šicích strojů při zhotovování dámských oděvů	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 19.06.2020

Kritéria a způsoby hodnocení

Volba technologického postupu ke zhotovování dámských oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Stanovit vhodný technologický postup pro zhotovení dámských kalhot a dámského nepodšitého saka	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Určit stroje a zařízení pro zhotovení dámských kalhot a dámského nepodšitého saka – zohlednit vlastnosti materiálu a seznam strojového vybavení, které je k dispozici	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Sešívání jednotlivých dílů a součástí dámských oděvů a montáž výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit dámské kalhoty a dámské nepodšité sako k 1. zkoušce – v souladu se zvolenou technologií spojit jednotlivé díly stehováním a šitím, koncové záložky zastehovat podle označení, vypracovat detaily a součásti, jejichž tvar lze po zkoušce změnit, doplnit oděvní přípravu	Praktické předvedení
b) Provést úpravy po 1. zkoušce – v souladu se zvolenou technologií dokončit jednotlivé operace dílců, u dámských kalhot rozhodnout o nutnosti druhé zkoušky, dámské nepodšité sako připravit ke 2. zkoušce	Praktické předvedení
c) Provést úpravy po 2. zkoušce, dokončit výrobky	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, používat návody k obsluze a údržbě strojů a zařízení, udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha speciálních šicích strojů při výrobě dámských oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Obnitkovat okraje jednotlivých dílů a součástí dámských kalhot a dámského nepodšitého saka	Praktické předvedení
b) Vyšít knoflíkové díry na dámských kalhotách a dámském nepodšitém saku na konfekčním dírkovacím stroji	Praktické předvedení
c) Vyšít knoflíkovou díрку na prádlovém dírkovacím stroji	Praktické předvedení
d) Zapošít záložku na zapošívacím stroji	Praktické předvedení
e) Přišít knoflík na knoflíkovacím stroji	Praktické předvedení
f) Vyšít uzávěrku na závorovacím stroji	Praktické předvedení
g) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, používat návody k obsluze a údržbě strojů a zařízení, udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Tvarování dámských oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Podlepit jednotlivé části dámských kalhot a dámského nepodšitého saka podle potřeby vzhledem k dané fazoně a materiálu (nastavit teplotu, tlak, dobu trvání, event. program podlepování podle vlastností spojovaných materiálů)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zažehlit díly podle druhu oděvu (dámské kalhoty a dámské nepodšité sako) podle všeobecně používaných pravidel	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést mezioperační žehlení, zažehlování a rozžehlování dle zvolené fazony a technologie pro dámské kalhoty a dámské nepodšité sako	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vyžehlit hotový výrobek podle technologických pravidel konečného žehlení	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, používat návody k obsluze a údržbě strojů a zařízení, udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola kvality při zhotovování dámských oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat dámské kalhoty a dámské nepodšité sako před zkouškou (zkontrolovat, zda členicí švy a jednotlivé detaily oděvu odpovídají technickému nákresu a technickému popisu, přeměřit oděv a srovnat se zadanými hodnotami)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést kontrolu jednotlivých operací (posoudit, zda oděv odpovídá požadavkům na kvalitu šití a žehlení)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést celkovou kontrolu hotového výrobku – posoudit, zda oděv odpovídá technickému nákresu a technickému popisu, požadavkům na kvalitu šití a žehlení	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Seřizování šicích strojů při zhotovování dámských oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat, zda stroje (potřebné pro zhotovení dámských kalhot a dámského nepodšitého saka) jsou čisté a funkční a odpovídají předpisům BOZP a požární prevence	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zkontrolovat, zda parametry a seřízení strojů a zařízení (potřebných pro zhotovení dámských kalhot a dámského nepodšitého saka) odpovídají zpracovávanému materiálu a zhotovovanému oděvu, seřídit stroje podle zpracovávaného materiálu a zhotovovaného oděvu	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést údržbu jednojehlového šicího stroje v souladu s pracovním postupem a podle technických dispozic, tj. očistit stroj od provozních nečistot, zkontrolovat zásobu oleje, doplnit olej	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Provést výměnu jehly a nití u jednojehlového šicího stroje, obnitkovacího stroje, dírkovacího stroje	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, používat návody k obsluze a údržbě strojů a zařízení, udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Při zkoušce jsou ověřované odborné kompetence a kritéria hodnocení sestavena v jeden proces (v technologické návaznosti jednotlivých činností) – uchazeči je zadáno zhotovení dámských kalhot a nepodšitého dámského saka pro konkrétní zákaznici (tzn. na konkrétní postavu).

Z důvodů jednotného přístupu k přezkoušení uchazeče budou dámské kalhoty vypracovány do pasového límce z vrchového materiálu, budou mít rozporek zapínaný na zdrhovadlo a boční kapsy klínové. Dámské sako bude nepodšité, s fazonou a límcem, zapínané na knoflíky, přední díly budou mít 2 vnější prostřížené kapsy, rukávy budou hlavicové dvoušvové, v ramenou budou ramenní výztuže. Další detaily jsou volitelné. Zadání je předáno formou technického nákresu a technického popisu s tabulkou měř.

Autorizovaná osoba zpracuje seznam strojového vybavení (strojů a zařízení, které jsou k dispozici) a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu minimálně 1 týden před zkouškou. Dále autorizovaná osoba zpracuje přehled doporučené literatury a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu minimálně 1 měsíc před zkouškou.

Jednotlivá kritéria se ověřují uvedenými nástroji hodnocení a zaměřují se jak na výsledek pracovní činnosti, tak na proces. Při ověřování splnění kritérií formou praktického předvedení je třeba se zaměřit na kvalitu zhotoveného výrobku (vzhled, funkčnost, přesnost tvaru a rozměrů) a dále je třeba přihlížet především k technologickým možnostem a také bezpečnému provádění všech úkonů (zkoušející sleduje uchazeče v průběhu plnění zadaného úkolu z hlediska dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci). Při ověřování splnění kritérií hodnocení formou praktického předvedení a ústního ověření se požaduje stručné slovní doplnění předvedené činnosti v souladu s doporučenou literaturou, ve smyslu vysvětlení nebo obhajoby zvoleného postupu či řešení. Při ověřování odborné kompetence **Obsluha speciálních šicích strojů při výrobě dámských oděvů** může uchazeč kritéria c) až f) této odborné kompetence splnit na vzorku jiného materiálu, tzn., že tato odborná kompetence nemusí být ověřována na zhotovovaném výrobku.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na zhotovování dámských oděvů + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo ve funkci učitele praktického vyučování v oděvním oboru.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na oděvnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo ve funkci učitele praktického vyučování v oděvním oboru.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na oděvní technologie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo ve funkci učitele praktického vyučování v oděvním oboru.
- d) Profesionální kvalifikace 31-033-H Švadlena + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo ve funkci učitele praktického vyučování v oděvním oboru.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici krejčovskou dílnu umožňující ověření všech kompetencí, vybavenou pro podmínky zhotovení dámských kalhot a dámského nepodšitého saka, tzn. minimálně následující materiálně-technické vybavení:

- Pracoviště kontroly kvality a zkoušení rozpracovaného oděvu (stůl, psací potřeby, krejčovské pracovní pomůcky – jehly, špendlíky, křídly, nůžky konečkovací, nůžky s délkou ostří nejméně 10 cm, krejčovská nastavovací loutka dámská, krejčovský metr)
- Fixační technika (fixační lis), žehlicí pracoviště a technika (parní a elektrická nebo elektroparní žehlička, žehlicí stůl, základní tvarovky)
- Průmyslový jednojehlový šicí stroj se stehem vázaným, speciální stroje (obnitkovací tří nebo vícenitný stroj, konfekční dírkovací stroj, prádlový dírkovací stroj, zapošivací stroj, knoflíkovací stroj, závorovací stroj)
- Přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům
- Technický nákres, technický popis a tabulka kontrolních měr pro dámské kalhoty a dámské nepodšité sako
- Oděvní materiál (vrchová textilie, kapsový a výztužný materiál ve formě nastříhaných dílů a součástí, drobná příprava) a dílenské šablony pro dámské kalhoty a dámské nepodšité sako
- Autorizovaná osoba zajistí ke zkoušce přítomnost osoby, na kterou bude výrobek zhotovován.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 17 až 19 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Moděva, o. d., Konice

VOŠ oděvního návrhářství a SPŠ oděvní, Praha